ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՍՏՈՒԳԱՑԱՆԿ՝ CSFP-Ի ԵՎ TEFAP-Ի ՀԱՄԱՐ

Աշխատակցի կան կամավորի անունը (ազգանուն, անուն).

Ուսուցման ամսաթիվը.	Հաջորդ ուսուցման ամսաթիվը.

Քաղաքացիական իրավունքների ուսուցման նպատակը TEFAP-ի և CSFP-ի շրջանակներում արդար և անաչառ վերաբերմունքի և օգուտների ապահովումն է: *USDA-ի Քաղաքացիական իրավունքների կայքէջի վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկություններ կարելի է գտնել առցանց՝ հետևյալ հասցով՝ www.fns.usda.gov/civil-rights*.

Կալիֆորնիայի Արդար Զբաղվածության և Բնակարանային Ապահովման Վարչությունն, այն պետական գործակալությունն է, որը պատասխանատու է Կալիֆորնիայի քաղաքացիական իրավունքների մասին օրենքների կատարման համար: Հետևյալ հղումը՝ (www.dfeh.ca.gov) տեղեկատվություն է տրամադրում բողոքարկման գործընթացի, նահանգային և դաշնային ֆինանսավորում ստացողների պաշտպանության վերաբերյալ և հղումներ Կալիֆորնիայի համապատասխան պաշտպանված բազաներին:

Հրահանգներ. Ստորև բերված յուրաքանչյուր բաժինը կարդալուց և բովանդակությունը հասկանալուց հետո դրեք ձեր ինիցիալները՝ անվան և ազգանվան սկզբնատառերը, հաստատելով, որ դուք կարդացել և հասկացել եք նյութը: Եթե որևէ հարց ունեք բովանդակության վերաբերյալ, որն արծարծվում է այս տարեկան ստուգաթերթում, խնդրում ենք հարցնել ձեր անմիջական ղեկավարին:

ԽՏՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ

Սկզբնատառերը.

1. Տարբեր վարվելակերպ (մարդու նկատմամբ վերաբերմունքը նույնը չէ, ինչ մյուսների նկատմամբ);
2. Տարբեր ազդեցություն (չեզոք կանոնը անհամաչափորեն է ազդում խմբի վրա);
3. Վրեժ/հաշվեհարդար բողոքատուի կամ նրա ընտանիքի, համախոհների կամ այլ անձանց նկատմամբ, ովքեր ներգրավված են բողոքի գործընթացում կամ իրացնում են քաղաքացիական իրավունքները:

ԲԱՑԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Սկզբնատառերը.

Կոնգրեսը կարող է ստեղծել մի ծրագիր, որը նախատեսված է մարդկանց որոշակի խմբերի համար, և խտրականություն չէ բացառել նրանց, ովքեր չեն համապատասխանում իրավասության պահանջներին: Օրինակ, Կոնգրեսը կարող է տարիքային սահմանափակումներ սահմանել, և դա տարիքային խտրականություն չէ նրանց համար, ովքեր չեն համապատասխանում տարիքային սահմաններին:

ԵՐԲ ԵՆ ԳՈՐԾՈՒՄ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ԿԱՆՈՆՆԵՐԸ

Սկզբնատառերը.

Քաղաքացիական իրավունքների դաշնային կանոնները կիրառվում են ցանկացած պահի, երբ դաշնային ֆինանսական օգնություն է լինում: Դաշնային ֆինանսական օգնությունը դաշնային կառավարությունից ստանում է ոչ միայն կանխիկ գումար, այլ նաև ցանկացած արժեքավոր բան: Այն կարող է ներառել ապրանքներ, ուսուցում, սարքավորումներ և այլ ծառայություններ:

ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱՐԳԵԼՔՆԵՐ

Սկզբնատառերը.

CDSS-ի Պարենային աջակցության ծրագրերի քաղաքականությունն է՝ խտրականություն չդնել մարդկանց որևէ դասի նկատմամբ՝ հաճախորդներին ծառայություններ մատուցելիս: CCDSS-ն ակնկալում է, որ տեղական ծրագրերը սնունդ կտրամադրեն յուրաքանչյուր իրավասու անձի, ով կարիք ունի, անկախ նրանց կարգավիճակից՝ որպես մարդկանց որևէ դասի անդամ: Ցանկացած իրավասու ստացող գործակալություն (ERA) կամ տեղական գործակալություն, որը հայտնաբերվում է, որ խտրականություն է դրսևորում մարդկանց որևէ դասի նկատմամբ՝ ուղղակիորեն կամ լրացուցիչ կայքի միջոցով, հետաքննության արդյունքում ծրագրից դուրս գալու վտանգի տակ է:

ԴԱՇՆՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ ՊԱՇՏՊԱՆՎԱԾ ԴԱՍԵՐ

Սկզբնատառերը.

Համաձայն դաշնային օրենքի, անհատների որոշ խմբեր իրավունք ունեն դաշնային խտրականության բողոք ներկայացնել USDA-ին, եթե ERA ծրագիրը կամ դաշնային ռեսուրսներ օգտագործող տեղական գործակալությունը խտրականություն է դրսևորում նրանց նկատմամբ:

Համաձայն դաշնային օրենքի՝ TEFAP-ի և CSFP-ի նպատակների համար պաշտպանված դասերը, որոնց

Այս հաստատությունը հավասար հնարավորություններ է ընձեռում:

ներքո հաճախորդը կարող է խտրականության վերաբերյալ բողոք ներկայացնել, հետևյալն են՝ ռասան, գույնը, ազգային ծագումը, սեռը (ներառյալ գենդերային ինքնությունը և սեռական կողմնորոշումը), հաշմանդամությունը և տարիքը:

Կալիֆորնիա նահանգն ունի լրացուցիչ պաշտպանված դասեր, այդ թվում՝ կրոնական դավանանքը և քաղաքական համոզմունքները:

Այս դասերի վրա հիմնված բողոքները կարող են քննարկվել պետական մակարդակով:

Կարևոր է նաև նշել, որ պաշտպանված դասին պատկանելու ընկալումը և պաշտպանված դասի անդամի հետ կապը նույնպես ծածկված են Կալիֆորնիայում՝ Կառավարության օրենսգրքի ընդհանուր անհամապատասխանության բաժնի ներքո և կարող են պատճառ հանդիսանալ բողոքի համար, որը դուրս է գտնվում USDA գործընթացից:

ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ԴԱՇՆԱՅԻՆ ԲՈՂՈՔԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ Սկզբնատառերը.

Խորհուրդ տվեք այն անհատներին, ովքեր պնդում են, որ խտրականություն են դրսևորում՝ հիմնվելով վերը թվարկված մեկ կամ մի քանի դաշնային պաշտպանված դասերի վրա, թե ինչպես բողոք ներկայացնել՝ օգտագործելով *USDA Ծրագրի Խտրականության Բողոքի Ձևը* (AD-8027), որը հասանելի է առցանց՝ https://www.usda.gov/sites/default/files/documents/USDA-OASCR%20P-Complaint-Form-0508-0002-508-11-28-17Fax2Mail.pdf և USDA-ի ցանկացած գրասենյակում: Բողոքարկողները կարող են նաև նամակ գրել USDA-ին և տրամադրել բոլոր պահանջվող տեղեկությունները ձևաթղթում:

Բողոքի ձևի պատճենը պահանջելու համար՝ բողոքարկողները կարող են զանգահարել (866) 632-9992 հեռախոսահամարով: Լրացված ձևերը կամ նամակները կարող են փոստով, ֆաքսով կամ էլ.փոստով ուղարկվել USDA-ին հետևյալ հասցեներով՝

U.S. Department of Agriculture
Office of the Assistant Secretary for Civil Rights
1400 Independence Avenue SW
Washington, DC 20250-9410
Fax: (202) 690-7442; or
Email: program.intake@usda.gov

ՊԱՀՊԱՆԵՔ ԳԱՂՏՆԻՈՒԹՅՈՒՆԸ Սկզբնատառերը.

Երբեք մի խոսեք կամ մեկնաբանություն արեք այն մարդկանց մասին, ովքեր նպաստներ են ստանում: Երբեք մի կիսվեք տեղեկատվությունն ուրիշների հետ, նույնիսկ եթե դուք մտադիր եք օգնել ստացողներին այլ ծառայություններով կամ օգնություն տրամադրել: Այլ գործակալություններից կամ ծրագրերից ստացողների տեղեկատվության վերաբերյալ բոլոր հարցումներն ուղղեք ձեր ղեկավարներին: Միշտ ստացեք ստացողի գրավոր թույլտվությունը՝ կիսվելու իրենց տեղեկությունները կամ նրանց անունից ուղղորդումներ կատարելու համար: Այն, ինչ տեղի է ունենում դեպքի վայրում, մնում է դեպքի վայրում: Բացառությամբ, իհարկե, ցանկացած անօրինական կամ ոչ պատշաճ վարքագծի, որը պետք է հաղորդվի նահանգային կամ դաշնային պաշտոնյաներին:

ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑԵՔ ՊԵՏԱԿԱՆ ԵՎ ԴԱՇՆԱՅԻՆ ԳՐԱԽՈՍՆԵՐԻ ՀԵՏ Սկզբնատառերը.

USDA-ն և CDSS-ը պարտավոր են իրականացնել համապատասխանության պարբերական վերանայումներ՝ օգնելու ապահովել ծրագրի կանոնների և քաղաքացիական իրավունքների հետ համապատասխանությունը:

ԻՐԱՎԱՍՈՒ ՍՏԱՑՈՂ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ՊԵՏՔ Է ՄԻՋՈՑՆԵՐ ՁԵՌՆԱՐԿԻ Սկզբնատառերը.

ERA-ն կամ տեղական գործակալությունը պետք է ընդունի գործակալության կողմից ստացված բոլոր բողոքները (ծրագիր, մատակարար կամ քաղաքացիական իրավունքներ) և ուղարկի CDSS-ին՝ անկախ նրանից, թե բողոքները գրավոր են, բանավոր կամ անանուն: Բողոքների ներկայացման մանրամասները ներկայացված են FNS 113-1-ի XV բաժնում:

ՈՒՂՂԻՉ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՉՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՂ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ Սկզբնատառերը.

ERA-ի կամ օժանդակ բաշխման վայրի կողմից խտրականության դեմ դաշնային օրենքին չհամապատասխանելու դեպքում՝ նահանգը հաշվետվություն կներկայացնի FNS USDA-ի Քաղաքացիական իրավունքների գրասենյակին և անհապաղ կպահանջի շտկել խախտումը կամավոր համապատասխանության միջոցով: ERA-ի կամ ենթակայքերի կողմից քաղաքացիական իրավունքների կանոններին չհամապատասխանելը, չշտկելը կարող է հանգեցնել իրավական գործողությունների՝ և TEFAP և CSFP դաշնային ծրագրերի դադարեցմանը, ինչպես կիրառելի է:

Այս հաստատությունը հավասար հնարավորություններ է ընձեռում:·

ՀԱՐՄԱՐԵՑՈՒՄՆԵՐ ՀԱՇՄԱՆԴԱՄՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒՆԵՑՈՂ ԱՆՁԱՆՑ ՀԱՄԱՐ Սկզբնատառերը.

Հաշմանդամությունը ֆիզիկական կամ մտավոր խանգարում է, որն էապես սահմանափակում է անհատի կյանքի հիմնական գործունեությունը (օրինակ՝ խուլ, լսողության/տեսողության կամ խոսքի խանգարումներ ունեցողները): Խելամիտ հարմարեցումը փոփոխություն կամ ճշգրտում է, որը հնարավորություն է տալիս հաշմանդամություն ունեցող անձանց հավասարապես օգտվել ծառայության կամ ծրագրի առավելություններից և արտոնություններից: Որոշ օրինակներ ներառում են հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար նախատեսված կայանատեղիների տրամադրումը/ապահովումը, հաշմանդամի սայլակների թեքահարթակները և աթոռները կամ ստվերային սպասասրահները՝ շարժունակության խնդիրներ ունեցող անձանց համար: Այն անհատները, ովքեր խուլ են, լսողության կամ խոսքի խանգարումներ ունեն, կարող են դիմել USDA-ին՝ դաշնային ռելեի ծառայության միջոցով (800) 877-8339 (անգլերեն) կամ (800) 845-6136 (իսպաներեն): Դիմեք ձեր ղեկավարի օգնությանը՝ հաշմանդամություն ունեցող անձանց, մատչելիության տարբերակներ տրամադրելու համար: Հաշմանդամություն ունեցող ամերիկացիների օրենքը (ADA) պաշտպանում է հաշմանդամություն ունեցող անձանց: Հետևյալ հղումը՝ (https://www.ada.gov/) տրամադրում է լրացուցիչ ռեսուրսներ և պարունակում է հատուկ տեխնիկական աջակցության նյութեր ADA-ի վերաբերյալ:

ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՆԳԼԵՐԵՆԻ ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿ ԻՄԱՑՈՒԹՅԱՄԲ ԱՆՁԱՆՑ ՀԱՄԱՐ Սկզբնատառերը.

Այն անհատները, որոնց համար անգլերենն իրենց հիմնական լեզու չէ և ովքեր ունեն անգլերեն կարդալու, խոսելու, գրելու կամ հասկանալու սահմանափակ կարողություններ, համարվում են անգլերենի սահմանափակ իմացություն (LEP) ունեցողներ: LEP ունեցող անձանց համար պահանջվում է ծրագրի տեղեկատվության և ծառայությունների լիարժեք հասանելիություն. դա նշանակում է ժամանակին, համապատասխան և արդյունավետ լեզվական ծառայություններ: Սա կարող է ներառել թարգմանիչների և տարբեր լեզուներով տպագիր նյութերի տրամադրում: Խորհրդակցեք ձեր ղեկավարի հետ օգնության համար: Հետևյալ հղումը՝ www.fns.usda.gov/civil-rights տրամադրում է սահմանափակ անգլերենի իմացության վերաբերյալ հատուկ տեխնիկական աջակցության նյութեր և հղումներ:

ՍԵՌԱԿԱՆ ՈՏՆՁԳՈՒԹՅՈՒՆՆ ԱՐԳԵԼՎԱԾ Է Սկզբնատառերը.

Կանխել և չհանդուրժել անցանկալի սեռական վարքագիծը, ներառյալ կատակելը, հպվելը, սեռական բարեհաճություն խնդրելը և այլն: Բոլոր խախտումների մասին զեկուցեք ձեր ղեկավարությանը, նահանգային կամ դաշնային պաշտոնյաներին:

ԱՐՁԱԳԱՆՔ ՀԱԿԱՄԱՐՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ/ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԻՐԱՎԻՃԱԿՆԵՐԻՆ Սկզբնատառերը.

Հակամարտության(կոնֆլիկտի) դեպքում հանգստություն պահպանեք: Անմիջապես օգնություն խնդրեք, եթե վտանգ եք զգում: Մտածեք միջնորդության կամ երրորդ կողմի մասին, որը կօգնի լուծել իրավիճակը, եթե անհապաղ լուծում չգտնեք:

ՀԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐԻ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄ Սկզբնատառերը.

Բոլոր մարդկանց վերաբերվեք արժանապատվորեն և հարգանքով: Հետևեք ոսկե կանոնին և մարդկանց հետ վարվեք այնպես, ինչպես կցանկանայիք, որ ձեզ հետ վարվեն: Հաճախորդների սպասարկումը բողոքների մշտական գործընթացի կարևոր մասն է, շատ դեպքերում մարդիկ պարզապես ցանկանում են արտահայտել իրենց տեսակետը: Լսող ականջը կարող է օգնել, հանգստացնել մարդուն կամ էլ ավելի վատթարացնել իրավիճակը:

Բողոքը քննարկելիս.

1. Բոլորին հավասար վերաբերվեք:
2. Գնահատեք, արդյոք կան նպաստներ ստանալու խոչընդոտներ և փորձեք դրանք վերացնել:
3. Եղեք հարգալից: Հիշեք, երբ մարդիկ զայրացած են, դուք կարող եք զգալ, որ նրանք իրենց զայրույթը դնում են ձեր վրա:

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԾԱՆՈՒՑՄԱՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ Սկզբնատառերը.

Համոզվեք, որ պոտենցիալ իրավասու անձինք տեղյակ են ծրագրի մասին և ունեն տեղեկատվություն, թե ինչպես դիմել, ինչպես նաև գիտեն իրենց իրավունքների ու պարտականությունների մասին որպես մասնակից:

ՊԱՐՏԱԴԻՐ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ Սկզբնատառերը.

Յուրաքանչյուր ERA, տեղական գործակալություն, բաշխման և հավաստագրման կայք պետք է ցուցադրեն «Եվ արդարություն բոլորի համար» պաստառը, անհրաժեշտության դեպքում ներառյալ թարգմանությունները, այն վայրի մոտ, որտեղ դիմորդները դիմում կամ գրանցվում են ծրագրին: Բոլոր «Եվ արդարություն բոլորի համար» պաստառները պետք է ցուցադրվեն հատուկ չափերով՝ 11դյույմ լայնությամբ x 17 դյույմ բարձրությամբ:

Խտրականության դեմ հայտարարությունը պետք է տեղադրվի ծրագրի բոլոր նյութերում, ներառյալ կայքերը:

Այս հաստատությունը հավասար հնարավորություններ է ընձեռում:·

Այն գործակալությունների համար, որոնք համարվում են կրոնական կազմակերպություններ, «Շահառուների իրավունքների մասին գրավոր ծանուցումը» պետք է ցուցադրվի կամ բաշխվի բոլոր մասնակիցներին և ապագա մասնակիցներին:

ՄԻԱՅՆ CSFP ՊԱՀԱՆՁ - FNS 191 Ռասայական և էթնիկական տվյալների հավաքածու Սկզբնատառերը.

Յուրաքանչյուր տեղական գործակալություն և/կամ յուրաքանչյուր տեղամաս պետք է տվյալներ հավաքի սննդի փաթեթներ ստացող մասնակիցների թվի մասին՝ ըստ ռասայական/էթնիկական կատեգորիայի յուրաքանչյուր տարվա ապրիլ ամսվա ընթացքում, եթե CDSS-ի կողմից այլ բան նախատեսված չէ: Այդ թիվը կարելի է ստանալ հաշվարկելով այն բոլոր ստացողների քանակը, ովքեր սննդի փաթեթ են ստացել կամ կարելի է ձեռք բերել՝ ստուգելով հավաստագրման ձևերը: Ինքնաբացահայտումը կամ ինքնազեկուցումն այս տեղեկատվության մասին նախընտրելի մեթոդն է: Այս տեղեկատվությունը պահանջվում է միայն մեկ նպատակով՝ որոշելու, թե արդյոք նահանգը համապատասխանում է քաղաքացիական իրավունքների դաշնային օրենքներին:

Մասնակցի պատասխանը չի ազդի դիմումի քննարկման վրա և կարող է պաշտպանված լինել Գաղտնիության մասին օրենքով: Տեղեկատվության տրամադրումն երաշխավորում է, որ ծրագիրը կառավարվում է առանց խտրականության: Եթե դիմորդը հրաժարվում է ինքնությունը բացահայտելուց, ապա պետք է տեղեկացվի, որ նրա ռասան և էթնիկ պատկանելությունը տեսողականորեն կկատարվի և կգրանցվի տվյալների համակարգում:

FNS-191 հաշվետվությունը պետք է ամեն տարի ներկայացվի CDSSին:

1-ԻՆ ԿԱՐԳԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՎԿԱՅԱԳԻՐ

Ես, _____-ս, (*Գրել անունը և ազգանունը*) կարդացել և հասկացել եմ այս քաղաքացիական իրավունքների ուսուցման բովանդակությանը: Ես համաձայն եմ հետևյալ քաղաքացիական իրավունքների հրահանգներին, ինչպես նշված է վերևում՝ որպես աշխատակազմ կամ կամավոր աշխատելիս: _____ (*Գրել գործակալության անվանումը*): Ես հասկանում եմ, որ այս ստուգաթերթը պետք է վերանայվի և լրացվի ամեն տարի:

_____ _____
Ստորագրություն Ամսաթիվ

2-ՐԴ ԿԱՐԳԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՎԿԱՅԱԳԻՐ

Լրացվում է TEFAP-ի և CSFP-ի անձնակազմի կողմից CDSS-ում, ծրագրի ղեկավար անձնակազմի կողմից ցանկացած մատակարարի (ERA կամ տեղական գործակալության), և ծրագրի առաջատար կամավորների կողմից ցանկացած բաշխման վայրում:

Ես, _____-ս, (*Գրել անունը և ազգանունը*) վերանայել և հասկացել եմ քաղաքացիական իրավունքների մասին տեղեկատվությունը, որը պարունակվում է FDU-ի Քաղաքացիական իրավունքների ուսուցման մեջ: Ես համաձայն եմ հետևել քաղաքացիական իրավունքների հրահանգներին, որոնք ներկայացված են այս ստուգաթերթում և FDU-ի Քաղաքացիական իրավունքների մեջ: _____ (*Գրել գործակալության անվանումը*): Ես հասկանում եմ, որ FDU Քաղաքացիական իրավունքների ստուգաթերթը և ուսուցումը պետք է վերանայվեն և լրացվեն ամեն տարի:

_____ _____
Ստորագրություն Ամսաթիվ

Բոլոր աշխատակիցները և կամավորները, ովքեր ավարտում են այս դասընթացը, պետք է ստորագրեն FDU 113 ստուգաթերթը: FDU 113-ը փոխարինում է նախորդ տարիներին օգտագործված Ավարտական Վկայականին:

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՐԵԼԻ Է ԳՏՆԵԼ FNS 113-1-ՈՒՄ՝ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻՆ ՀԵՏԵՎԵԼՈՒ ԵՎ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ:

Այս հաստատությունը հավասար հնարավորություններ է ընձեռում:·